

26. LETO

službe
kulturnemu in gospodarske-
mu napredku Slovencev v
Wisconsinu

JUGOSLOVENSKI OBZOR

26th YEAR

of Service
to the Yugoslavs of Wisconsin
and to the Country

The Only Yugoslav Newspaper, printed and published in State of Wisconsin for 40,000 Residents of Yugoslav Extraction. — Official Organ of South Slavic Benevolent Union 'Sloga' and Alliance 'Lily' of Wisconsin

Entered as second-class matter January 21, 1926 at the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS. SEPTEMBER 22, SEPTEMBRA 1938.

LETO X. — VOL. X. — ESTABLISHED 1913.

Dogodki po Sloveniji in ostali Jugoslaviji

* Izdatna ležišča rjavega premoga v okolici Varaždina. Te dni so na dvorišču občinskega zdravnika dr. Aleksijsa Romija v Jelžabetu med kopanjem vodnjaka naleteli na ležišča rjavega premoga. Zdravnik je takoj ukrenil vse potrebno, da so začeli razkopalati zemljo v navzočnosti rudarskih strokovnjakov, ki so ugotovili, da so tam okoli znatne zaloge. Premog leži povprečno 25 m globoko v zemljì.

* Pohorska cesta se bliža Sv. Arehu. Drugo leto poleti bo dovršena in promet izročena velika pohorska cesta, ki bo držala od Hoč preko Reke do višine blizu cerkve sv. Areha in do Ruške koče. Cesto je začel graditi pred 14 leti okrajni zastop mariborski in se je potem delo počasi nadaljevalo.

Letos se je posrečilo zagotoviti s posebnim posojilom in proračunskimi sredstvi toliko delarja, da je zdaj vse delo do vrha Fohorja oddano podjetnikom, ki z velikim živilom delavcev in voznikov dovršuje cesto. Zemeljska dela bodo končana do ravnine pod Sv. Arehom še do konca meseca septembra t. l. Zgrajen bo tudi odcep od ravnine pod Sv. Arehom do Ruške koče.

* Grozdje gnije. Iz Gornje Radgome pišejo: Po stalnem deževju se opaža po goricah, da je grozdje raznili vrst pokati in gneti. Vinogradniki v skrbih pričakujejo lepega vremena, ki naj omogoči dozoritev pomlad in v začetku poletja tako lepo obetajočega grozdja.

* Gradčani kupujejo v Mariboru obleke. Še do zasedbe Avstrije po Nemcih si v Mariboru težavno dobiti imenitnejšega človeka, ki se ne bi polstavljal s tem, da je kupoval v Gradeu blago za obleke in da so mu obleke delali graški krojči. Po prevaru pa je mariborska gospoda naenkrat ugotovila, da znajo tudi mariborski krojči lepo šivati. V Gradeu je namreč že kmalu po prihodu Nemcev povsem zmanjšalo pristnega angleškega blaga. Pokupili so vsega Nemci. Graški trgovci so se skrajna veseli lepe kupčije. Kmalu pa je veselje minilo, ker tega blaga ne morejo več uvažati iz tujine. Zadnje čase opazujejo mariborski trgovci in krojči zanimiv pojaven in se ga seveda tudi veselijo. Čedalje pogosteje se oglašajo v trgovinah in krojčnicah zanimanci iz Nemčije in kupujejo angleške sukne, ki ga dajejo v Mariboru šivat, s seboj pa jemljejo čez mejo izgostovljene obleke.

* Zaradi rib je izgubil roke in oko. 20-letni posestnik sin Jože Žgulj iz Podklanca pri Vinici si je nabavil dinamit od nekega tihotapea, da bi z njim lovil ribe. Vzel je pličevino škatlo, nasul vanjo dinamita in železne drobce, vse skupaj zalil v glino, skozi katero je napeljal vžigalno vrvico. Škatlo je nato zaprl z močnim pličevinastim pokrovom in bomba je bila gotova. Vse to je napravil v odstotnosti domačih v eni uri in sel v bomba na ribji lov. Ko si je poiskal skrit prostor, kjer je največ rib, je mladenič pričkal vžigalno vrvico, ni pa znal pravilno ravnavi z dinamito bombo. Škatlo je namreč predolgo držal v roki in posledice so bile strašne: nastal je močan pok in silen puh je vrgel fanta po tla, kjer je obležal ves razmesarjen. Bil je poskodovan po rokah in nogah, na obrazu in sploh po vsem telusu, a vendar je imel še toliko

moči, da se je dvignil in opetekajoč se napravil kakih stokorakov, nato pa je omahnil. S polja so pribiteli vaščani in ga prenesli na njegov dom, kamor so poklicali zdravnika dr. Sobra, ki mu je nudil prvo zdravniško pomoč. Nato so fanta prepeljali v bolnišnico usmijenih bratov v Kandiju. Tam pa kljub prizadevanju niso mogli najti drugega izhoda, da so nesrečne odrezali obe roki. A da je žaloogra še hujša, je ubogi Zugelj tudi oslepel na desem očes.

* Elektrika je ubila 12-letnega fanta. Na dvorišču Lazničeve hiše v Slov. Bistrici, v kateri stanuje Bračičeva rodbina, so našli v kotu med svinjakom in hlevom ob steni slonečega 12-letnega Janeza Bračiča. Tačaj je bil poklican zdravnik dr. Černe, ki pa je mogel ugotoviti samo smrt. Preiskava je pokazala, da je dečka ubil v električni tok. Skozi hlev je namreč izpeljana električna napeljava, o kateri so domači mislili, da ni več priključena na tok, ker se že več let ni uporabljala.

Fant se je skušal povpetiti na svinjak, pa se je moral pri plesanju oprijeti z roko za konec žice, kar je postal zanj usoden.

* Ker je miril razgrajače, je dobil nož v srce. Grozen uboj je bil izvršen pred kratkim v noči na nedeljo v Spodnji Novi vasi pri Slovenski Bistrici. Tam so se fantje sprli. 26-letni godbenik Alojz Jereb jih je hotel pomiriti. K njemu je tedaj stopil neki delavec, zaposlen pri kolodvorski žagi, in ga trikrat zabodel z nožem. S tretjim sunkom ga je zadel je, da je trikrat zavrel v razpravah.

Z izvolitvijo konvenčnega odbora in odsekov, je bilo do popoldansko zasedanje končano.

Pri popoldanskom zasedanju prvega dne konvencije je prišla na vrsto razprava o popoldanskih odbornikov, ki so bila brez večjih debat vsa sprejeta. Svoja poročila so nato podali delegati posameznih društiev.

Na treći seji v torku do popoldne se je nadaljevalo s poročili posameznih odbornikov in odsekov in vzel se je v pretres nekaj prošenj in pritožb. Zborovanje je do sem zelo gladko napredovalo in razprava o pravilih je prišla na vrsto že takoj po 10-minutnem odmoru v torku do popoldne. Tudi pri teh je šlo zborovanje še dokaj gladko naprej, ker so delegati bili iz predkonvenčnih razprav v glasilu že precej poučeni o raznih sugestijah in potrebah sprememb.

Pri četrtem zasedanju v torku do popoldne je največ časa zavzet razprava glede povišanja operacijskih odškodnin,

Deseta redna konvencija J. P. Z. S.

V pondeljek, 19. t. m., se je v Sheboyganu, Wis., otvorila deseta redna konvencija J. P. Z. Sloga. Navzočih je 75 delegatov in delegatin ter 8 glavnih odbornikov.

Zborovanje je ob 9. uri do popoldne otvoril sobrat gl. predsednik Viktor Petek, nakar so bile takoj vzete v pretres povelenice delegatov, ki so bile razen malih izjem povečini najdena v redu in je zborovica vse delegate kot njih nomenitnike odobrila.

Čas zborovanja je bil dolochen na 8 ur dnevno, to je od 8. do 12. dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne. Dnevnice so \$6.00.

Zborovica je nato takoj prešla na volitev konvenčnih odborov. Izvoljeni so bili sledči: predsednik Viktor Petek, podpredsednik John Veršnik, zapisnik John Arnič, Frank Poličnik in Albert Tratnik (za angleščino).

V odsek za prošnje in pričo: John Rezelj, Francis Skrbnej, Mary Ermenc.

Odsek za plačo: John Jelenec, Matt Muženčić, Ferdinand Glogjk.

Odsek za resolucije: Mike Sostarich, John Ermenc, Fr. Zupančič.

Odsek za plačo: Martin Jelenec, Victor Miško, Frank Lutisk, Frank Natlačen in Anton Bolškar.

Z izvolitvijo konvenčnega odbora in odsekov, je bilo do popoldansko zasedanje končano.

Pri popoldanskom zasedanju prvega dne konvencije je prišla na vrsto razprava o popoldanskih odbornikov, ki so bila brez večjih debat vsa sprejeta. Svoja poročila so nato podali delegati posameznih društiev.

Na tretji seji v torku do popoldne se je nadaljevalo s poročili posameznih odbornikov in odsekov in vzel se je v pretres nekaj prošenj in pritožb. Zborovanje je do sem zelo gladko napredovalo in razprava o pravilih je prišla na vrsto že takoj po 10-minutnem odmoru v torku do popoldne. Tudi pri teh je šlo zborovanje še dokaj gladko naprej, ker so delegati bili iz predkonvenčnih razprav v glasilu že precej poučeni o raznih sugestijah in potrebah sprememb.

Pri četrtem zasedanju v torku do popoldne je največ časa zavzet razprava glede povišanja operacijskih odškodnin,

kar bi zahtevalo povišanje asesmenta v ta sklad. Po obširni razpravi, pri kateri je bil sentiment večine delegatov proti vsakemu povišanju asesmenta, kakor tudi proti vsaki izredni dokladni za pokritje že obstoječega primanjkljaja v tem skladu, je konvencija na pripričilo posebnega odbora, ki ga je v ta namen imenovala, končno osvojila sklep, da ostanejo operacijske odškodnine kot dosedaj, že obstoječi primanjkljaj v odškodninskem skladu pa naj se avtomatično zbrise s tem, da se izplačevanje izrednih podpor, ki so se dosegli plačevanje iz prav tega sklada loči iz njega, in se jih na prvih šest mesecov plačuje iz bolniškega sklada.

Druga točka v tem zasedanju je bila vprašanje pokritja primanjkljaja v upravnem skladu in uvedba stalnega asesmenta v konvenčni sklad, z prihodnjo konvencijo, namesto izrednih konvenčnih doklad. Pri tem je prišlo na površje tudi vprašanje sklada za atletiko. Osvojen je bil končno sklep, da se za vse tri sklade uvede stalni asesment v znesku naknadnih 3 centov na sedanjih 5¢ za upravni sklad, s čemer odpade potreba razpisovanja izrednih dokladov.

Ti dve točki sta vzel skoro celo popolden v razpravah.

V sredo zjutraj, na petem zasedanju je zborovica nadaljevala s članjem pravil. Do daljše razprave je zopet prišlo pri točki glede starostne meje, po kateri se v Zvezko lahko sprejemajo novi člani.

Ker je bila za nove člane na pripričilo zavarovalnega komisarja že prej sprejeta, takozvana American Experience leševica, ki je preračunana do starostne dobe 65. let, je nastalo vprašanje, če naj se to zadevna točka v pravilih spremeni v skladu s to leševico.

Ker pa to za organizacijo ni obvezno, je bil stavljen in sprejet predlog, da ostane točka neizpremenjena, to je, da se člane sprejema samo do 59. leta starosti. V veljavni ostane tudi še naprej resolucija glede pasivnih članov, ki jo je sprejela že 8. redna konvencija leta 1932.

Nadalje je bila sprejeta resolucija, ki govorji, da naj se izvoli odbor treh članov z namenom, da prouči pot o nadaljnji potočki prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Nadalje je bila sprejeta resolucija, ki govorji, da naj se izvoli odbor treh članov z namenom, da prouči pot o nadaljnji potočki prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo, bomo nadaljnjo poročilo o njenem poteku prinesli prihodnjih teden.

Ker bo po vseh izgledih konvencija končana šele pozno danes (v četrtek) zvečer, ali morde celo šele jutri, in ker naš list zaključujemo že v sredo

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE YUGOSLAV OBSERVER

The Only Yugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the
OBZOR PUBLISHING CO.
Frank R. Staut, Editor & Publisher

330 W. National Avenue — Tel.: Mitchell 4373 — Milwaukee, Wisconsin

65

SUBSCRIPTION RATES:

One year	\$2.50
Six months	\$1.50
Europe and other foreign countries: one year	\$3.50
Six months	\$2.00

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarjajo dopisniki sami in ne uredništvo. — Rokopisi se ne vracajo. — Pri spremembah naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi stari naslov.

Lokalne vesti

Ako imate na naslovu lista, ki ga prejemate, označeno
9.22.38
ponemini to, da Vam je s to številko potekla naročnina ter Vas prosimo, da jo čim prej obnovite, da Vam lista ne ustavimo.

— Nov slovenski duhovnik v West Allisu. Na faro Marije Pomor Kristjanov v West Alisu je bil te dni od milwaukeeškega nadškofa imenovan Slovenski Rev. dr. Mathew Setničar, tu rojen sin slovenskih staršev iz Waukeganja. Ill. Dr. Setničar se je pred kratkim vrnil iz Rima, kjer je študiral teologijo in filozofijo in dosegel doktorat. Izvrstno obvladala slovenščino in druge jezike, ter bo za Westalliance, ki so bili zdaj že dalj čas brez slovenskega duhovnika, gotovo zelo dobrodošla pridobitev. Mlademu duhovniku-doktorju želimo, da bi se kmalu udomačil v nove razmere in v svojem novem delokrogu dosegel popolne uspehe.

— Novi državljanji. Prejšnji teden je zopet 22 Jugoslovenov dobito državljanske papirje, med njimi več Slovencev in sicer: Mrs. Helen Podergas, 1336 So. 62nd St.; Mrs. Margaret Strucil, 1300 W. Walker St.; Mrs. Mary Mesich, 6131 W. Lincoln Ave., Mrs. Josephine Atelšek, 917 So. 7th St.; Mrs. Agnes Kramer, 813 So. 3rd St.; Mirko Crnkovich, 1559 So. 70th St.; Joseph Sr. novršnik, 1001 W. Bruce St.; Helen Gross, 908 W. Clybourn St.; Frank Slatnišek, 622 W. Pierce St. — Novim državljanom naše čestitke!

— Ljudje se letos ne ženijo tako navdušeno. Okrajni klerk George F. Breithach dolži slabše čase, da se letos v Milwaukee ljudje ne ženijo tako navdušeno, kot so se na primer lansko leto. Dočim je pri nas lani do 1. septembra skočilo v zakonski jarem 5,008 parov, se jih je letos poročilo samo 4,100, torej celih 908 parov manj. Najbolj prikladen mesec za novoročenje je menda avgust, kajti to je bil edini mesec letos, ko je 31 parov več vzeljeno dovoljenje kot pa lani. V tem mesecu je namreč okrajni urad izdal 695 poročnih licenc, lani pa le 664.

SHEBOYGAN

— 25-letnico poroke sta te dni praznovala v družbi priateljev, ki so jima za to priliko privedili "presenečenje" zadnjo soboto 17. septembra v Hrvatskem domu, dobro poznana Mr. in Mrs. Matt Muzeičić. Mr. Muzeičić je aktiven delavec na društvenem in javnem polju, ter zavzema že dolgo vrsto let tudi prominentno mesto med hrvatskimi rojaki. On je veliko delal za to, da imajo Hrvatje svoj dom v Sheboyganu. — K njuni 25-letnici tudi naše iskrene čestitke ter jima kličemo: Še na mnogo let!

— Poroka. Poročno dovoljenje sta vzel te dni Francis Zeren, 3782 No. 11th St., in Margaretha Turek, 3782 No. 11th St. — Pri družinah John Gabriel, 3539 No. 3rd St., Paul W. Kegel, 5605 Berry Ct., West Allis, in Mihail Rutter, 2024 No. 5th St., pa so se zglašile rojenice in pri vseh treh pustile zdrave hčerke. — Naše čestitke.

— Družinske vesti. Poročno dovoljenje sta vzel te dni Francis Zeren, 3782 No. 11th St., in Margaretha Turek, 3782 No. 11th St. — Pri družinah John Gabriel, 3539 No. 3rd St., Paul W. Kegel, 5605 Berry Ct., West Allis, in Mihail Rutter, 2024 No. 5th St., pa so se zglašile rojenice in pri vseh treh pustile zdrave hčerke. — Naše čestitke.

— Obisk. V uredništvu so se zglasili zadnjo sredo Mr. Joe Crulac s soprogo in sinčkom iz Clevelandu. Mr. Crulac je prišel s soprogo in sinčkom na obisk k svoji sestri Mrs. Marko Klaič, ki vodi z možem mesnicno nasproti Obzorove tiskarnice. Z njim je prišla tudi Mrs. Mary Kuhar, ki je tudi obiskala svojega brata Tony Zafrana, s katerim se nista videla že 25 let. Zato je bilo svetje tem veselje. Obiskali so še več drugih priateljev, med njimi tudi Mrs. Centa, ki je sestrica Mrs. Kuharjeve. Ostanejo tu še do konca tega tedna. — Dobrodošli v naseljibini!

— 12 otrok umrlo za neznano epidemijo, ki se je pojavila zadnje dni v Milwaukee in okolici. Več slučajev obolenj pa je prijavljenih. Bolezen je posebno nevarna novorojenčkom. Mestni zdravstveni urad se trudi, da pronajde bacil, ki povzroča to bolezen, pa do sedaj jim to še ni uspelo.

News and Views

What Next?

In one of my previous articles I stated that the North in the past seemed to care little about the standard of living that southern labor had to contend with, but was glad to buy products produced by cheap labor. Now that the South is producing items in competition with northern manufacturing industries, the complexion of things has changed, and we finally became interested in our southern neighbors welfare, which if we had been good Christians we would have done long ago, even before it started to go against the current of our own selfish desires.

The standard of wages in

IZID PRIMARNIH VOLITEV

SLOVENEC TESHNER NO. MINIRAN ZA MESTO DRŽ. POSLANCA V 16. DISTRIKU TU

V torkovih primarnih volitvah je slovenski kandidat za drž. poslanca v 16. distriktu izšel zmagoval na drugem mestu ter tako dobil nominacijo na demokratski listi. Prejel je 593 glasov.

Tudi rojak Frank Schneider, ki se sploh ni resno potegoval za mesto drž. poslanca, je brez vsake kampanje dobil razveseljivo število — 951 glasov, in prišel tako na drugo mesto, takoj za Mary Kryszak, ki je s 1,921 glasovi dobila nominacijo. Na tretjem mestu je bil Srb Joe Savić, ki je dobil 439 glasov.

Za razne državne in okrajne urade pa so bili nominirani slednji:

Za governerja

Julius P. Heil, (rep.); Robert K. Henry, (dem.); Gov. Philip F. La Follette, (progr.).

Za U. S. senatorja

Alexander Wiley, (rep.); Sen. F. Ryan Duffy, (dem.); Lt. Gov. Herman L. Ekern, (progr.).

Za podgovernerja

William H. Markham, (rep.); Walter S. Goodland, (dem.); George A. Nelson, (progr.).

Za drž. tajnika

Fred R. Zimmerman, (rep.); George O. Streblow, (progr.).

our Milwaukee hosiery mills has not been the worst in the country by any means. But, I ask you, dear reader, how much do you think conditions will be improved when the government completes its contemplated program of establishing seven hosiery mills in the south when our present capacity is far beyond the normal demands of this country, and where even the present rate of production is so dependent on a considerable amount of export shipments. You don't have to be an expert economist to figure that one out.

Oh yes, the South is being given a new lease on life. Several years ago the state of Washington eyed with envy the strides that the state of Wisconsin made in the dairy field, and our state was justly proud of the fact that it was the foremost dairy state in the Union.

The state of Washington said: if Wisconsin can do it, so can we. So away they go, and embark upon an extensive program to develop their dairy industry and increase the standard of their dairy breeding. Under the favorable conditions that they had they advanced very rapidly, but do and behold, the production came to a point that made it difficult to market their output, because of overproduction, and prices fell, profits decreased and in some cases disappeared. Later new consumption was stimulated to somewhat alleviate the condition, but after all, a dollar can only be spent once, so that if you spend it for milk or a product of milk, you can't spend it for something else, to the detriment of sales in other lines.

Now we read where the state of Texas goes into dairy farming on a big scale. Also the present administration is pushing dairy farming all through the south. At first we kill and destroy hogs because there are too many, and then buy meat from other countries. Then we pay farmers not to plant cotton or wheat in order to restrict production, and finally in spite of all the overproduction of milk and dairy products, and the overcapacity of silk hosiery plants, programs are instituted where the capacity of both will be greatly increased.

The standard of wages in

William R. Callahan, (dem.); Theodore Dammann, (progr.).

Za drž. blagajnika

John M. Smith, (rep.); John M. Smith, (dem.); Sol Levitan, (progr.).

Za drž. odvetnika

John E. Martin, (rep.); James E. Finegan, (dem.); Orland S. Loomis, (progr.).

Za okr. odvetnika

Earl J. O'Brien, (rep.); Harry R. McLogan, (dem.); Dist. Atty. Herbert J. Steffes, (progr.).

Za šerifa

Henry A. Bender, (rep.); Sheriff Edward J. Mitten, (dem.); Ray Markey, (progr.).

Za mrljškega oglednika

Henry J. Grudman, (rep.); Coroner Frank J. Schultz, (dem.); Frank C. Morgenroth, (progr.).

Za okr. bilježnika

Phil Westfahl, (rep.); Stanley A. Schultz, (dem.); Walter E. Mantz, (progr.).

Za sodnega klerka

Fred J. Jaeger, (rep.); James L. McCormack, (dem.); Zygmunt Krawczak, (progr.).

Za okr. blagajnika

William J. Markhoff, (rep.); Clarence M. Sommers, (dem.); George O. Streblow, (progr.).

Za drž. tajnika

Fred R. Zimmerman, (rep.); George O. Streblow, (progr.).

The most sensible thing that the present administration could do, would be to take all the money that is now being spent on WPA programs and spend it for orders of war material. This would put all the unemployed back to work. In this way we would have all the supplies we wanted, without having our factories work twenty four hours a day later on, be it a year or five years from now. It will also mean a saving of billions as these supplies will have to be bought later anyway.

War is the last thing I want to see, but there is no use of kidding ourselves. With men like Hitler and Mussolini continually stirring the fat, it is bound to eventually flow over into the fire, and there is no such thing as this country being able to remain neutral. The fabrication of the social and economic strata just isn't built that way.

Our Wisconsin Humane Society on South 10th Street is to be congratulated upon the grant of WPA funds to build an \$84,000 dog shelter, \$60,000 of which is to come from the government. It seems as though the dogs do not like our neighborhood, so they are going to build them a nicer, much nicer place elsewhere. The government has also built homes for the poor man, the only difference is that the rents are higher than what he is now paying, or should I say the county is paying. Well, maybe a dog's life isn't so bad after all.

Frank Schneider.

LILY LODGE NEWS

Another Session of Hash Slinging by the Three 'S's'.

Reading time 12 hours. (Includes time of sleeping.)

By popular demand (?????) the 3 'S's' have come out of retirement.

The Lilys had another successful meeting last Friday. We greeted another batch of "freshies" (new members).

The first jamboree of the Lily Glee Club was held last Tuesday. Another warbling lesson will be given next Tuesday. All Lily members, are invited to join this organization. Dramatics will be held in conjunction with the singing club.

Hash Slinging

Warning to Bay View's Novak Girls

Better stop reading now. (Singed) The Shadow. ***

Somebody asked where the "S's" get all their information. Well, the Shadow knows all, sees all and tells the 3 "S's" all. ***

Mr. Lollypop Lou has received a new name from his "Sunday Girl", the name straight from the lips of the Shadow — Lou — (Donkey). ***

Did you ever see Bro. Galun's K. O. wallop. Well the Shadow did, but it wasn't in a ring. It was on a dance floor and Bro. Starich was the victim. He dances with fists flying. (Better watch out girls.) ***

Scribbler is sorry to relate that the fight between Seaweed and Angel was called off. Angel was the winner when Seaweed defaulted. Seaweed claims that he was inspecting the Books and couldn't attend. ***

Vicky is still wondering what became of Looie and Dorothy at a recent party. The Shadow claims that they were missing for several hours. Let's have the dope. Shadow. ***

Congratulations are in order for Seaweed. He recently celebrated his tenth anniversary. Yep, he's been in love for ten years. (We didn't even know the Shadow was that old.) ***

Three members of the Lily singing club, Gallun, Starich and Gregorich, did a little practicing at a party several weeks ago. (No wonder they were building a new roof the next day.) We wonder who the owner of that beautiful voice is. ***

Among the new members introduced at the last meeting was Veely Tominek. Better watch out Veely the Shadow is liable to hang a couple on ya if you continue to pose as an impostor. ***

Fourth string became a hero when he tossed Jean into the air while he was slipping down the steps. When he reached the bottom he got up and caught her. The Shadow held her until Bill was ready to catch her. (It was done with mirrors.) ***

Did you know that we have an artist in our midst. Serateler recently drew a picture of a Lily member that was really a picaroon. Bills takes lesson from the Shadow. ***

Lollypop Lou (donkey) — who is very highly educated — wants to know how anybody can "shut off a leak". He also mentioned Lake Mississippi which we are still trying to find on the map. Guess the Shadow will have to help us find it. ***

The Shadow has discovered that Bill Simerl can get into some very peculiar places with his fly swatter. The mystery man refuses to reveal what he has but he does say that it's hot. (Have you got an extra fly swatter, Bill?) ***

The unbelievably has happened. Bill Simerl, the husky 125 pounder, has gone out for football. He cannot decide whether to be an All-American line man or back field man. But, the Shadow has the dope, the coach has made his decision. The following picture shows Bill playing his position for all he's worth.

Bill (Now Coach?) Simerl

ZVEZA

Ustanovljena leta 1912.

LILIJ

Sedež: Milwaukee, Wis.

WISCONSIN

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Mihail Geiser, 822 West Bruce Street, Milwaukee, Wis. Podpredsednik: Fran Medle,

Inkorporirana 1. 1915.

Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Viktor Petek, 3812 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Anton Demšar, 2040 So. 92nd St., West Allis, Wis.
Tajnik: John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: John Arnič, Road 4, West Allis, Wis.

Blagajnik: Anthony Yeray, 706 South 24th Street, Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Frank S. Ermens, 6227 W. Greenfield Ave., West Allis, Wis.
Nadzornik: Frank Zajec, 725 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

Nadzornica: Terezia Krayna, 4423 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

John Poklar, 609 West Virginia Street, Milwaukee, Wis.

TISKOVNI ODBOR:

John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Frances Skrube, 930 Broadway Ave., Sheboygan, Wis.

John A. Obluck, 1130 W. Walker Street, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 630 West National Avenue, Milwaukee, Wis.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. H. T. Kristjanson, 324 E. Wisconsin Ave., Milwaukee, Wis.

Seja glavnega odbora se vrši vsak tretji ponedeljek v mesecu, ob 7:30 zvečer na 725 W. National Ave. — Pri J. P. Z. Sloga se lahko zavarujete za \$1,000; \$500 ali \$250 posmrtnine in za \$1 ali \$2 dnevnino bojniške podpore. — Zavarujete se tudi lahko za samo posmrtnino.

Pozor: Vse posiljanje in stvari, ki se tičejo gl. upravnega odbora in Zvezze, se naj posiljuje na gl. tajnikovo. — Vse zadeve in zvezzi z blagajniki posli, se naj posiljuje na gl. blagajnika. — Vse pritožbe namenjene gl. porotnemu odboru, se naj posiljuje na predsednika porotnega odbora. — Vsi dopisi glede Zvezze se naj posiljuje na predsednika tiskovnega odbora, društvene objave in naznahnala pa na naslov uredništva.

Note: All remittances of business concerning lodges and members should be addressed to the secretary's office. — All financial matters should be addressed to the treasurer's office.

DOPISI

Pozor, kegljavci društva št. 1 in kegljavke društva št. 6

JPZS.

Milwaukee, Wis. — Kegljavcem in kegljavkam obeh teh društiev sporocam, da so bili datumi kegljanja spremenjeni v toliko, da bodo sestre od društva št. 6 kegljale vsak terek, člani od št. 1 pa vsak petek večer. Kegljanje se vrši na Martin Remičevem kegljišču, na So. 5th St. Če bo konvencija do petka že končana, kar vsi pričakujemo, se bo keljanje društva št. 1 začelo še ta petek, če ne, se pa kegljanje prične drugi teden.

Bratski pozdrav,

Frank Natlačen, tajnik št. 1.

PROBLEMI PRISELJENCA

Prostovoljni brezplačni odhod siromašnih inozemcev

Vprašanje: Neki priseljenec, ki je še vedno inozemec, živi v Zdr. državah že 15 let. Je brez posla in siromak ter bi se rad povrnil v stari kraj, a nima denarja za vožnjo. Ali bo ameriška vlada plačala za njegovo pot?

Odgovor: Po zakonu, ki ga je kongres sprejet meseča marca l. 1937, je Department of Labor upravičen plačati potne stroške za siromašne inozemce, ki prosijo za prevoz v staro domovino. Pa je vseeno, koliko časa so že v tej deželi. Treba pa je poudariti, da se takim inozemcem ne bo nikdar več dovolilo povrniti se v Zdr. države.

Poroka edino v svrhu, da se zasigura priseljeniška viza

Vprašanje: Ali je res, da iz ozemka, ki se poroča z ameriškim državljanom v svrhu, da more dobiti izvenkvotno visto, potem pa, ko se je povrnila v Zdr. države živi sama za se, je podvržena deportaciji?

Odgovor: Zakon, ki je bil sprejet od kongresa dne 14. maja 1937, upravičuje deportacijo inozemcev oziroma inozemk, ki so si preskrbeli izvenkvotno oziroma prednostno priseljeniško visto s tem, da so se poročili z ameriškimi državljanji oziroma državljanami samo v svrhu, da si olajšajo zakonit prihod v Zdr. države. Take osebe bi bile podvržene deportaciji, ako se dokazže, da poroka ni bila sklenjena v dobrini, da je torej le navidezna. Dejstvo, da inozemska žena ni žila živeti skupaj s svojim ameriškim soprogom, bi utegnilo služiti za dokaz, da je poroka služila le v svrhu dobitve visto. Ako soprog po pripraviti navidezne žene v deželu iztoži sodno razveljavljenje te poroke, bi žena v takem slučaju postala podvržena deportaciji.

Zopetna pridobitev državljanstva

Vprašanje: Rodila sem se v tej deželi l. 1901. Moj oče se je naturaliziral l. 1915. Leta 1920 sem se poročila z inozemcem, ki še danes ni ameriški državljan. Ali sem jaz ameriška državljaninja?

Odgovor: Zgubila ste svoje ameriško državljanstvo, ker ste se poročila z inozemcem pred dnem 22. septembra 1922, ko je prišel v veljavno zakon, da poroka ne spreminja več državljanstva. Prav zlahka pa morete zopet postati državljaninja. Ni za vas treba ne prvega papirja, ne dokaza o vašem bivanju v Zdr. državah, morate pa imeti dve priči in plačati \$5 za svojo državljanško spričevalo.

Veterani svetovne vojne nima več naturalizacijskih olajšav

Svet včeraj, danes in jutri**PRED STO LETI SO SE LJUDJE BALI VODE****NA OPUSTOŠENEM OTOKU KRAKATAVU NOVO ŽIVLJENJE**

V dobi do konca srednjega veka sta bili umivanje in kopanje splošno v navadi. Srednjeveški človek je oil rad snazen. V 16. stoletju pa so začeli zanemarjati nego telesa. V zvezi z nalezljivimi boleznimi, ki so jih bili zanesli iz Amerike in iz Vzhoda, so v 16. stoletju zaprli počasi vsa javna kopališča. Mesta so postala umazana in potreba po telesni negi in vsakdanjem umivanju je bila zmeraj manjša. Leta 1640. je v Parizu izšla knjiga o lepih navadah, v kateri biča pisec kot posebno nadležno navado vsakdanje umivanje, ki ga imenuje človeško čudaštvo. Pravi, da so celo taki ljudje, ki si vsak dan umivajo obraz, večkrat na dan pa roke in nekateri celo noge. Tudi znani zdravnik 17. stoletja se izjavljal proti "zelo škodljivi razvadvi vsakdanjega umivanja".

Namesto da bi se ljudje umivali, so se pudrali, kar je bilo seveda tudi s tem v zvezi, ker je bila več ko četrtna ljudi kozavči. Francoski kralj Ludvik XIV. si je vsako jutro z vlažnim prtičem obriral obraz in povzročili za več let sklatke ozračja, ki ga je bilo opaziti po vsem svetu kot rdečkasto zaročje. Strahoviti trušči je bilo slišati do Avstralije in Cejlona. Istočasno s Krakatavom je začelo delovati 30 ognjenikov na Javi. Pepele, ki ga je izbjuvjal strašni ognjenik, se je mestoma ulegel kot 50 m visoka plast.

Neka nizozemska znanstvena odprava, ki se je mudila v zadnjem času na ostanku otoka Krakatava, je odkrila, da

se je v 55 letih po silni nesreči, ki je uničila vse življenje, na-

selilo na njem 600 različnih ži-

valskih vrst, med njimi najlepši metulji, dalje hrošči, kuščarji, pogdane in celo pitoni.

Razen tega da je na otoku že na stotine vrst tropskih rastlin, med njimi kokosove palme, mangova drevesa, pomaranče, agave in druge. Zanimivo je proučevanje, kako je na čisto opustošeni Krakatav spet prišlo življenje. Znano je, sicer, da primašajo na čisto zapuščeno ozemlje same raznih rastlin, tukaj pa tako se na takem ozemlju razen ptic naseli čez morje še drugo živalstvo. Morada bo nizozemska znanstvena odprava tudi to preučila in ponavljala.

Visoka gospoda je imela pač mnogo oblek, a da bi imel kdo več ko eno srajce, se je zdelo že izredno razkošje. Nega rok in nohtov je bila leta 1800 že neznana. Prav do francoske revolucije so si lase le potresali s pudrom in prav tako roke in našminkane obrazbe. Skoraj so z obrazov le postrgali, ko je bila že preveč nadležna. Namesto vode so priporočali za umivanje neštetno vrst raznih dišečih tekočin. Se Napoleon je rabil za umivanje kolinsko vodo, vendar se je zdaj pa zdaj tudi kopal v vroči vodi. Šele napredek zdravniške znanosti je pregnal strah pred vodo in odstranil predsdokte o njej. Okroglo sto let je zdaj, odkar je spet v navadi vsakdanje redno umivanje.

Odgovor: Res je, da je poslavca zbornica (House of Representatives), sprejela zakonski predlog, ki je oproščal državljanško izpitva one inozemce, ki se čež 50 let star in so prišli zakonito v to deželo pred dnem 5. februarja 1917.

Senat pa ni nečesar ukrenil v tem pogledu. Dosledno vsi proslili za naturalizacijo se morajo podvreči državljanškemu izpitvu ne glede na svojo starost, z drugimi besedami — morajo dokazati, da znajo govoriti angleško, podpisati svoje ime in odgovoriti na nekoliko enostavnih vprašanj o ameriški vladni in zgodovini, v nekaterih državah morajo tudi dokazati, da znajo čitati angleško.

Zopetna pridobitev državljanstva

Vprašanje: Nekdo mi je rekel, da ne stavljajo na prisilno, ki je čež 50 let star, nikakih vprašanj glede njegovega znanja o ameriških zadavah oziroma glede njegovega znanja angleščine. Ali je to res?

Odgovor: Res je, da je poslavca zbornica (House of Representatives), sprejela zakonski predlog, ki je oproščal državljanško izpitva one inozemce, ki se čež 50 let star in so prišli zakonito v to deželo pred dnem 5. februarja 1917.

Senat pa ni nečesar ukrenil v tem pogledu. Dosledno vsi proslili za naturalizacijo se morajo podvreči državljanškemu izpitvu ne glede na svojo starost, z drugimi besedami — morajo

dokazati, da znajo govoriti angleško, podpisati svoje ime in odgovoriti na nekoliko enostavnih vprašanj o ameriški vladni in zgodovini, v nekaterih državah morajo tudi dokazati, da znajo čitati angleško.

Zopetna pridobitev državljanstva

Vprašanje: Rodila sem se v tej deželi l. 1901. Moj oče se je naturaliziral l. 1915. Leta 1920 sem se poročila z inozemcem, ki še danes ni ameriški državljan.

Ali sem jaz ameriška državljaninja?

Odgovor: Zgubila ste svoje ameriško državljanstvo, ker ste se poročila z inozemcem pred dnem 22. septembra 1922, ko je prišel v veljavno zakon, da poroka ne spreminja več državljanstva.

Prav zlahka pa morete zopet postati državljaninja. Ni za vas treba ne prvega papirja, ne dokaza o vašem bivanju v Zdr. državah, morate pa imeti dve priči in plačati \$5 za svojo državljanško spričevalo.

Veterani svetovne vojne nima več naturalizacijskih olajšav

CARD OF THANKS

Najstarejši ljudje se pač še spominjajo iz časopisnih poročil strahotne nesreče, ki je l. 1883. zadebla otok Krakatav med velikima otokoma Sumatram in Javo (nizozemska kolonija). Otok je sestajal iz ognjeniških stočastih gor. V maju leta 1883. je nastal majhen ognjeniški izbijuv, ki mu je v noči na 27. avgusta istega leta sledila najstrahotnejša ognjeniška nesreča novejšega časa.

Otok se je prekral na dvoje in se je en del potopil v morje. Orjaški valovi so preplavljali sosednje otoke in se razširilidaleč po morju, celo do Paname. Pri nesreči je prišlo ob življenje do 75,000 ljudi.

Iz morja so vstali stebri dinama in pepela do 3 km visoko in povzročili za več let sklatke ozračja, ki ga je bilo opaziti po vsem svetu kot rdečkasto zaročje.

Strahoviti trušči je bilo slišati do Avstralije in Cejlona. Istočasno s Krakatavom je začelo delovati 30 ognjenikov na Javi. Pepele, ki ga je izbjuvjal strašni ognjenik, se je mestoma ulegel kot 50 m visoka plast.

Neka nizozemska znanstvena odprava, ki se je mudila v zadnjem času na ostanku otoka Krakatava, je odkrila, da

se je v 55 letih po silni nesreči, ki je uničila vse življenje, na-

selilo na njem 600 različnih ži-

valskih vrst, med njimi najlepši metulji, dalje hrošči, kuščarji, pogdane in celo pitoni.

Razen tega da je na otoku že na stotine vrst tropskih rastlin, med njimi kokosove palme, mangova drevesa, pomaranče, agave in druge. Zanimivo je proučevanje, kako je na čisto opustošeni Krakatav spet prišlo življenje. Znano je, sicer, da primašajo na čisto zapuščeno ozemlje same raznih rastlin, tukaj pa tako se na takem ozemlju razen ptic naseli čez morje še drugo živalstvo. Morada bo nizozemska znanstvena odprava tudi to preučila in ponavljala.

Visoka gospoda je imela pač mnogo oblek, a da bi imel kdo več ko eno srajce, se je zdelo že izredno razkošje. Nega rok in nohtov je bila leta 1800 že neznana. Prav do francoske revolucije so si lase le potresali s pudrom in prav tako roke in našminkane obrazbe. Skoraj so z obrazov le postrgali, ko je bila že preveč nadležna. Namesto vode so priporočali za umivanje neštetno vrst raznih dišečih tekočin. Se Napoleon je rabil za umivanje kolinsko vodo, vendar se je zdaj pa zdaj tudi kopal v vroči vodi. Šele napredek zdravniške znanosti je pregnal strah pred vodo in odstranil predsdokte o njej. Okroglo sto let je zdaj, odkar je spet v navadi vsakdanje redno umivanje.

Odgovor: Res je, da je poslavca zbornica (House of Representatives), sprejela zakonski predlog, ki je oproščal državljanško izpitva one inozemce, ki se čež 50 let star in so prišli zakonito v to deželo pred dnem 5. februarja 1917.

Senat pa ni nečesar ukrenil v tem pogledu. Dosledno vsi proslili za naturalizacijo se morajo podvreči državljanškemu izpitvu ne glede na svojo starost, z drugimi besedami — morajo

dokazati, da znajo govoriti angleško, podpisati svoje ime in odgovoriti na nekoliko enostavnih vprašanj o ameriški vladni in zgodovini, v nekaterih državah morajo tudi dokazati, da znajo čitati angleško.

Zopetna pridobitev državljanstva

Vprašanje: Nekdo mi je rekel, da ne stavljajo na prisilno, ki je čež 50 let star, nikakih vprašanj glede njegovega znanja angleščine. Ali je to res?

Odgovor: Res je, da je poslavca zbornica (House of Representatives), sprejela zakonski predlog, ki je oproščal dr

nudi svojo listnico, "in pustite mi v tej jami življenje; svobode niti ne maram, samo življenje — življenje!"

"Torej zelo trpite?" vpraša Vampa.

"O, da, neizmerno trpm."

"In vendar so ljudje, ki so trpeli več kakor vi."

"Ne verujem."

"Spomnite se ljudi, ki so umrli od lakote!"

Danglars se zmisli na umirajočega starca, ki se mu je prikazoval v samotnih nočeh.

Z glavo udari ob tla, in izvije se mu zamolkel vzdih.

"Da", pravi, "to je res; so ljudje, ki so trpeli več nego jaz, a bili so vsaj mučeniki."

"Torej vsej obžalujete?" pravi zamolkel in slovesen glas, pri katerem so Danglars naježijo lasje.

Njegov oslabeli pogled skuša razločevati predmete in zaleda za banditom visokega, v plašč zavitega moža.

"Kaj naj obžalujem?"

"Vse, kar ste storili zlega," pravi isti glas.

"O, da, obžalujem!" zakliče Danglars.

In s svojimi suhimi prsti se grabi za lase.

"Torej vam odpuščam," pravi mož, vrže s sebe svoj plašč in stopi korak na stran, da ga obsveti luč.

"Grof Monte Cristo!" pravi Danglars, še bledejši zdaj od strahu nego prej od lakote in bede.

"Motite se, jaz nisem grof Monte Cristo."

"Kdo vendar ste?"

"Oni, katerega ste vi prodali, izdali, onečastili, oni, katerega ste vi oropali neveste, oni, katerega oči je po vaši roki umrli lakote, oni, ki je moral pasti, da ste se mogli dvigniti vi; in vendar vam odpuščam, ker tudi sam potrebujem odpuščanje; jaz sem Edmund Dantes."

Danglars vsklikne in se zgrudi na tla.

"Vstanite," pravi grof, "vaše življenje je rešeno. Ta sreča ni zadebla vaših tovarišev: eden je blazen, drugi mrtev. Petdeset tisoč frankov, kateri so vam ostali, obdržite, pet milijonov, katere ste poneverili bolnišnicam, je vrnila tem nepoznana roka.

"In zdaj jejte in pijte; ta večer ste moj gost."

"Vampa, ko se ta mož okrepča, je prost."

Danglars leži na tleh, dokler grof ne odide. Potem vstane in samo še vidi, kako hiti po hodnikih temna senca, pred katero se banditi globoko priklanjajo.

Kakor je ukazal grof, streže Danglarsu Vampa sam, ter mu prinese najboljši vina in najlepše italijanske sadje. Nato mu da ličen voz, na katerem ga peljejo do nekega drevesa.

Tu ostane do jutra, ne vedo, kje je.

Poleg njega žubori studenec. Ko napoči dan, se bankir splazi do njega, kajti bil je žezen.

Ko se priponi, da bi pil, zapazi, da so mu lasje osivelji.

XX.

Peti oktober.

Bilo je skoro ob šestih zvečer. Dan opalove barve, v katerega je izlivalo lepo jesensko sonce svoje zlate žarke, se je raztezal od neba k zelenkastemu morju.

Dnevna vročina je ponehala. Polagona je izginilo sonce na zapadnem nebu, toda kakor da hoče odobravati blesteče sanje mitologije, se je kazalo njegova svetloba na vsakem valu, kakor da hoče dokazati, da se je bog ognja zatekel v naročje Amfitritino, ki je zastonj skušala skrít svojega ljubljence v gubah azurnega plašča.

Po morski gladini je brzo plula jahta, dasi je bil veter komaj toliko močan, da bi se mogel poigrati s kodri mlade dekklice.

Na prednjem delu jahte je stal vitek, mlad mož zagorele polti ter nepremično upiral svoje oči na kos zemlje, ki se je stožčasto dvigal iznad valov.

"Ali je to Monte Cristo?" vpraša z resnim in žalostnim glasom popotnik, katerega povelja je, kakor se je zdelo, ta čas poslušala mala jahta.

"Da, Ekscelencia," pravi patron; "kmalu bomo tam."

"Kmalu bomo tam!" zamrmlja mladi popotnik z izrazom nepopisne žalosti.

Nato pristavi glasno:

"Da, to je pač pristanišče."

In zopet se zatopi v svoje žalostne misli.

Cesar nekaj minut se potoka na bregu sij hitro se širečega plamena, in do jahte se razlegne pok strela.

"To je znanenje, Ekscelencia," pravi patron. "Ali hočete sami odgovoriti?"

"Kakšno znamenje?" vpraša ta.

Patron dvigne roke proti otoku, s katerega se dviga v večerni zrak gost in širok oblak dima.

"Ah, da," pravi mladi mož, kot da se je prebudil iz sanj, "dajte."

Patron mu da nabit karabinar. Popotnik ga vzame, pologoma dvigne in sproži.

Po pretekli desetih minut se vsidra jalita kakih petstotkovak pred majhnim pristanščem.

Coln s štirimi veslači in s pilotom je že čakal. Popotnik stopi vanj, a mesto da bi sedel na preprog, pogrnjeno zanj, obstoji s prekrizanimi rokami v prednjem delu čolna.

Veslači so čakali z napol dvignjenimi vesli nalik ptičem, ki hočejo posušiti svoja krila.

"Naprek!" pravi popotnik.

Isti hip se potopi pod vodo osem vesel, ne da bi vrglo od sebe le kapljico vode. In ladja brzo oddriši po gladini.

"Ekscelencia," pravi pilot, "stopite dvema našima možem na rame, da vas odneseta na suho."

Mladi mož odgovori na ta poziv z gesto popolne malomarnosti ter skoči v vodo, ki mu seže do pasu.

"Ah, Ekscelencia," pravi pilot, "to ni prav, in naš gospod se bo zaradi tega jezik nad nami."

Mladi mož nadaljuje svojo pot proti bregu.

Za kakih trideset korakov pride na kopno, otrese svoje noge ter prične iskat z očmi najboljše poti, kajti postal je čisto temno. V trenutku, ko obrne glavo, začuti na ramu roko, in začuje glas, pri katerem vstrepa.

"Dober dan, Maksimiljan," pravi ta glas. "Točni ste; hvala vam zato!"

"To ste vi, grof!" reče Maksimiljan skoro z izrazom veselja in stisne Monte Cristu obe roki.

"Da, vidite, da sem tudi jaz točen kakor vi; toda mokri ste, ljubi prijatelj. Pojdite vendar, vaše stanovanje je pripravljeno, in tam pozabite utrujenost in mraz."

"Monte Cristo opazi, da se Morrel obrača, in čaka.

Mladi mož res z začudenjem gleda, da njegovi brodarji, katerih še ni plačal, molče odhajajo; mala barka pluje hitro proti ladji.

"Ali iščete svojih mornarjev?" vpraša grof.

"Seveda; ničesar jim še nisem dal, in vendar odhajajo."

"Ne delajte si skrbi, Maksimiljan," pravi Monte Cristo smehljaje. "Sklenil sem z mornarico pogodbo, po kateri ne pri-

stane na mojem otoku nobena tuja ladja. Aboniran sem, kakor pravijo v civiliziranih deželah."

Morrel se začudenje ozre v grofa.

"Grof," pravi, "tu niste isti kakor v Parizu."

"Zakaj?"

"Da, tu se smehljate."

"Monte Cristovo čelo se naenkrat pooblači.

"Prav imate, da me spominjate na to, Maksimiljan," pravi. "Tako sem srečen, da vas zopet vidim, in pri tem sem pozabil, da je vsaka sreča minljiva."

"O ne, ne, grof," odvrne Morrel in vnovič stisne roke prijatelja, "o, smehljate se, bodite srečni in kažite mi, da je življenje težko le onim, ki trpe! O, vi ste usmiljeni, dobrini v veliki, prijatelj moj, in to veselje kažete le zato, da bi mi dali pogum."

"Motite se, Maksimiljan," pravi Monte Cristo; "bil sem resnično srečen."

"Tem boljše, kajti v tem slučaju pozabljuje name."

"Na kak način?"

"Da, kajti znano vam je, da so rekli rimski gladijatorji, ko stopali v cirkusu pred vzvišenega imperatorja, kot pravim danes jaz: 'Umiračjo te pozdravlja'?"

"Torej niste našli tolažbe?" vpraša Monte Cristo z neavnavdom pogledom.

"O," pravi Morrel s pogledom, polnim bridkosti, "ali ste res mislili, da se lahko potolažim?"

"Čujte," pravi grof, "vi razumeete moje besede, ali ni res, Maksimiljan? Ne smatrate me za običajnega človeka. Ko sem vas vprašal, če ste našli tolažbo, sem vprašal kot mož, ki pozna človeško srećo v njegovih najglobokih globočinah. Prav, Maksimiljan, skupaj hočeva pogledati v vaše sreće in ga preiskati. Ali je še v njem oma divja nestrpnost bolečine, vsed katere trepeči telo? Ali je še v njem vedno ona žareča žeja, kakor pogasi le grob? Ali je še v njem ona idealizirana bolest, ki živečemu odtegne življenje in ga preganja po groba? — Ali pa je morda v njem popolna otrplost onemoglega poguma, sovrašnik, ki zamori vsak žarek upanja? Ali je oslabelost spomina vzrok, da so prenehale teči solze? O, prijatelj moj, v slučaju, da več ne morete jokati, če mislite, da je vaše sreće mrtvo, če vidite svojo moč le v Bogu, če se obračajo vaši pogledi samo proti nebu, Maksimiljan, v tem slučaju ste potolaženi."

"Grof," pravi Morrel s svojim nežnim, a vendar odločnim glasom, "poslušajte me, kot je poslušati mož, ki kaže z roko na zemljo in gleda z očmi proti nebu. O, več ljudi ljubim, zlasti svojo sestro Julijo in svojega svaka Emanuela, toda hrepelin sem po tem, da se mi v mojem zadnjem trenutku odpro močne roke in se mi nasmehne prijateljev obraz. Julija bi plakala in omrežela, Emanuel bi mi iztrgal iz roke orožje in napolnil hišo s svojim krikom. Vi, grof, katerega besedo imam in ki ste več od navadnih ljudi — kajti če bi ne bili umrliji, bi vas imenoval Boga — vi, ali ni res, vi me ljubezni in nežno spremite pred vrata smrti?"

"Prijatelj," pravi grof, "ostaja mi še neki dvom; ali imate morda tako malo moči, da ste ponosni na to, da kažete svojo bolest?"

"Ne," pravi Morrel in ponudi grofu svojo roko, "samo odkritoščem sem, in moja žila ne bije niti močnej niti slabje nego običajno. Ne..., čutim, da sem na koncu svojega pota; ne, dalje ne pojdem. Rekli ste mi, naj čakam in upam. Ali veste, kaj ste dosegli, nesrečni svetovalec? Čakal sem mesec dni, to se pravi mesec dni sem trpelj. Upal sem — človek je ubogo, slabotno bitje —, toda kaj sem upal? Ne vem, nekaj neznanega, nesposnetnega, nekak čudež? Kaken? To more povедati samo Bog, ki je primešal našemu razumu ono trohico blaznosti, katero ljudje imenujejo upanje. Da, čakal sem, grof, da, upal sem, in tekem četr ure, katero tu govorita, ste mi nevede stokrat ranili sreće ter mi povročili neizmerne bolečine, kajti vsaka vaša beseda mi je bila dokaz, da je vse upanje zamenjal Bog, s kakšnim navdušenjem in kakšnim hrepelenjem grem smrtni naproti."

Morrel izgovori te poslednje besede z izrazom odločnosti, pri kateri grof zatrepta.

"Prijatelj," nadaljuje Maksimiljan, ko grof molči, "peti oktober ste mi imenovali kot dan, do katerega imam čakati. Danes je petek oktobra, grof."

Morrel pogleda na uru.

"Devet je; še tri ure imam živeti."

"Naj bo!" pravi Monte Cristo. "Pojdite z menoj."

Maksimiljan mehanično odide za grofom, ki ga pelje v svojo jamo.

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI za dom, kuhinjo in gospodinjstvo

Zbirka Mrs. S.

Paradižnikova juha. Par delih paradižnikov razpolovimo in jih opravimo na masti s pridovkom na rezine zrezane cebule. Paradižnike s čebulo vred preteči, zalijem z osonjenim kropom in z gostim prežganjem, ki sem ga napravila iz žlice masti in žlice moke. Juho pustim nekaj časa vreti, nakar po okusu osladim. Za zakuhno k paradižnikovi juhi dam riž, rezance, krpice ali ocvrt in na kocke zrezan kruh ali žemljice.

Paradižnik kot omaka. Bolj drobne cele paradižnike pristavim z mrzlo vodo in jih do mehkega skuhama. Dam le toliko vode, da jih pokriva. Vedeti je treba, da je kuhanje paradižnikov boljše kot prajoženje, ker se jim s kuhanjem ohrani barva in okus. Nato preteči na prežganje, ki sem ga napravila iz žlice masti, pol žlice moke in pol žlice drobitin.

Omako dobro zmešam in puščim nekaj časa vreti. Nasadnje jo po okusu osladim.

6. februarja 1938. — Domača zabava v Frank Kraljevi dvorani.

5. novembra. — Društvo Slov. Žen. Zvez. št. 15 JPZS., v Lenkovi (Tamše) dvorani.

19. novembra. — Društvo Slov. Žen. Zvez. št. 9 J. P. P.

Seja direktorija org. Slov. domačih tretij ponedeljek v mesecu v Tamše prostorih.

1. oktobra (sobota). — Društvo "Napredna Slovenka" št. 6 JPZS., domača zabava v S. S. Turn dvorani.

30. oktobra. — Kartna zabava v Tivoli dvorani.

26. novembra. — Domača zabava društva "Soča" št. 15 JPZS., v Lenkovi (Tamše) dvorani.